

TOPICAL SCIENTIFIC ISSUES

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2021.1.2.36>

ADMINISTRACYJNO-PRAWNE REGULACJE REORGANIZACJI INSTYTUCJI BANKOWYCH NA UKRAINIE

Lesia Vasylieva

Sekretarz sądowy

Południowo-Zachodni Apelacyjny Sąd Gospodarczy (Odessa, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0002-2133-1015

email: vasylievalesya@gmail.com

Adnotacja. Mimo że instytucje bankowe samodzielnie podejmują decyzję o reorganizacji, kierując się celowością ekonomiczną i organizacyjną, do stosunków powstałych w procesie reorganizacji instytucji bankowych przez władze publiczne stosuje się regulacje administracyjno-prawne. Sytuacja ta wynika ze znacznego wpływu, jaki banki mają na sytuację gospodarczą i możliwość wyrządzenia potencjalnej szkody interesom państwa, społeczeństwa i obywateli.

Reorganizacja instytucji bankowych przyczynia się do poprawy systemu bankowego, zapewnienia jego stabilności i rozwoju.

Słowa kluczowe. Reorganizacja banków, regulacje administracyjno-prawne, poprawa efektywności.

ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF REORGANIZATION OF BANKING INSTITUTIONS IN UKRAINE

Lesya Vasylieva

Court Session Secretary

Southwestern Commercial Court of Appeals (Odessa, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0002-2133-1015

email: vasylievalesya@gmail.com

Abstract. Despite the fact that banking institutions are guided by economic and organizational relevance and make decisions on reorganization on their own, administrative and legal regulation is applied to the relations that form in the process of reorganization of banking institutions by public authority. This is due to a significant influence of banks on economic situation and a possibility of causing potential damage to state and public interests.

Reorganization of banking institutions facilitates the recovery of a bank system, provides its stability and development.

Key words: reorganization of banks, administrative and legal regulation, enhancement of efficiency.

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РЕОРГАНІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ В УКРАЇНІ

Леся Васильєва

секретар судового засідання

Південно-західний апеляційний господарський суд (м. Одеса, Україна)

ORCID ID: 0000-0002-2133-1015

email: vasylievalesya@gmail.com

Анотація. Незважаючи на те, що банківські установи самостійно приймають рішення про реорганізацію керуючись економічною та організаційною доцільністю, до відносин, що виникають у процесі реорганізації банківських установ публічною владою застосовуються адміністративно-правове регулювання. Така ситуація обумовлена значним впливом, що чинять банки на економічну ситуацію та можливість завдання потенційної шкоди інтересам держави, суспільства та громадян.

Реорганізація банківських установ сприяє оздоровленню банківської системи, забезпечення її стабільності та розвитку.

Ключові слова: реорганізація банків, адміністративно-правове регулювання, підвищення ефективності.

Вступ. Реорганізація банку має на меті не тільки збільшення прибутків та підвищення рівня оперативної діяльності його як установи, вона була та залишається одним із найефективніших механізмів оздоровлення

та оптимізацію всієї банківської системи. Зважаючи на ризики, що може мати неконтрольована реорганізація для всієї банківської системи держава передбачила механізми її регулювання, в тому числі за допомогою адміністративно-правового регулювання.

При вивченні доктринальних джерел вважаємо за необхідне звернути увагу на праці С.М. Братусь, Є.О. Суханов, В.С. Щербини, І.А. Смагіна, О.П. Повара Е.А. Суханова, С.В. Мартишкіним, П.П. Черевко, І.С. Шиткіною Л.В. Сіщук, Н.М. Бондаренко, О.О. Воропаєва, О.В. Коровайко та інших, які здійснювали дослідження різних аспектів реорганізації юридичних осіб, оскільки банк не зважаючи на складність та багатоаспектність цієї категорії, перш за все є саме юридичною особою.

Різні аспекти припинення діяльності банківських установ в різний час здійснювали О.О. Качан, М.В. Новікова, В.Б. Авер'янов, О.М. Лобач І.А. Шамрай, Я.І. Чайковський, А.О. Ковалюк О.В. Васюренко, О.М. Сидоренко та інші.

Проте ґрунтовні дослідження на тему адміністративно-правового регулювання реорганізації банківських установ відсутні, що актуалізує тему нашої роботи.

Основний зміст. Метою статті є на підставі вивчення та аналізу доктринальних і законодавчих джерел відокремити відносин, що виникають в процесі реорганізації банківських установ та є об'єктом адміністративно-правового регулювання та визначити можливі способи його вдосконалення.

Відповідно до ст. 104 Цивільного кодексу України діяльності юридичної особи припиняється в результаті реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації. Згідно з положеннями закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб підприємці» викладеними у ст.4, реєстрація припинення діяльності юридичної особи буде здійснюватися в разі злиття (юридичних осіб, що утворюють нову юридичну особу в результаті злиття), перетворення (юридичної особи, що припиняється в результаті перетворення), поділу (юридичної особи, що припиняється в результаті поділу) та приєднання (юридичної особи, що приєднується). (Цивільний кодекс України : Закон України..., 2003)

Щодо доктринального розуміння реорганізації юридичних осіб, то у більшості наукових праць погляди вчених радянського та сучасного періодів щодо поняття «реорганізація» традиційно зводяться до одного із способів припинення юридичної особи поряд із ліквідацією. Так, ще С. М. Братусь зазначав, що в радянському праві основною формою припинення юридичних осіб вважалася їх реорганізація – припинення юридичної особи без ліквідації справ і майна (Братусь, 1950: 355–356). Є.О. Суханов також розглядає реорганізацію юридичних осіб як припинення, яке тягне перехід прав та обов'язків раніше існуючих юридичних осіб до інших юридичних осіб (Суханов, 1996: 148). І. А. Смагіна вказує, що реорганізація – це припинення організації, внаслідок чого здійснюється перехід прав та обов'язків до інших осіб (Смагіна, 2007: 25). О.В. Васюренко і О.М. Сидоренко визначають реорганізацію банку – як добровільне чи вимушене припинення діяльності банку і зміна його організаційно-правової форми шляхом передачі його майна, прав та обов'язків іншим банкам чи правонаступникам (Васюренко, 2011). Таким чином реорганізацію банківських установ можна вважати однією із форм припинення діяльності банків.

Законодавець передбачає, одну із можливих організаційно правових форм банківської установи акціонерне товариство, тому вважаємо за доцільне звернути увагу на положення, які стосуються реорганізації банків, передбачені законом «Про акціонерні товариства». Відповідно до ст. 79 зазначеного закону акціонерне товариство припиняється в результаті передання всього свого майна, прав та обов'язків іншим підприємницьким товариствам – правонаступникам (шляхом злиття, приєднання, поділу, перетворення) або в результаті ліквідації. (Закон України Про акціонерні товариства, 2008) Спеціальний закон щодо регулювання банківської діяльності, не містить переліку всіх способів, якими може відбуватись припинення діяльності банківської установи, проте у ст. 2 визначаючи поняття ліквідації банки називає його процедурою припинення функціонування банку як юридичної особи. А також містить положення, що регулюють реорганізацію банківської установи шляхом злиття, приєднання, поділу, виділення та перетворення. Виділяючи серед таких способів перетворення, зазначаючи що в разі застосування такого способу реорганізації банківської установи, до таких правовідносин не застосовується норми законодавства щодо припинення юридичної особи. (Стратегія Національного банку України..., 1998) Отже реорганізація банків, що створені у формі акціонерного товариства можлива шляхом злиття, приєднання, виділення, поділу та перетворення.

Цікавим видається, наведений у Стратегії Національного банку України щодо реструктуризації та реорганізації банків у стані фінансової скрути затвердженої постановою Правління Національного банку України від 01.12.1998 № 502, розподіл способів реорганізації банківських установ на форми. Як за своїм змістом можуть бути об'єднувальні (злиття та приєднання), розподільчі (поділ та виділення) та реорганізація шляхом перетворення. У положеннях відповідного нормативно – правового акту визначено зміст наведених форм реорганізації банків. Так злиття передбачає припинення діяльності двох (або кількох) комерційних банків та передачу всіх майнових прав і зобов'язань цих банків до новоствореного банку. Приєднання характеризується припиненням діяльності одного комерційного банку як юридичної особи та передачу усіх майнових прав і зобов'язань до іншого комерційного банку на правах філії чи без відкриття філії. Змістом поділу є припинення діяльності одного комерційного банку як юридичної особи та передачу за розподільчим актом у визначених частинах усіх його майнових прав і зобов'язань до кількох новостворених комерційних банків. Виділення передбачає створення комерційного банку (або кількох комерційних банків), до якого (яких) за розподільчим актом у відповідних частинах переходять майнові права і зобов'язання банку, що реорганізовується. (Стратегія Національного банку України..., 1998).

Так Л.В. Сішук зазначає, – не всі способи реорганізації супроводжуються припиненням юридичної особи, наприклад, при виділі створюється нова юридична особа, а юридична особа, з якої здійснюється виділ, продовжує функціонувати. Тобто виділ, як одна із форм реорганізації, не тягне припинення юридичної особи, з якої здійснюється виділ, а зумовлює тільки створення нової юридичної особи. Такі особливості вказують на те, що реорганізацію необхідно розглядати не тільки як спосіб припинення юридичної особи, а й як створення юридичної особи у передбачених законом формах. Найбільш вдалою з цього приводу видається позиція С.В. Мартишкіна, який зазначає, що реорганізація – це особливий процес, в результаті якого відбувається припинення та / або створення юридичної особи, що зумовлено переходом прав і обов'язків юридичної особи – правонаступника у порядку правонаступництва до іншої юридичної особи – правонаступника (Сішук, 2015; Мартышкин, 2000). Схожі наукові підходи висловлюються й іншими вченими, зокрема П.П. Черевко, І.С. Шиткіною обґрунтування наведених міркувань вчені вказують на те, що первинне значення у процесі реорганізації (злиття, виділу, поділу, перетворення) відіграє припинення та / або виникнення нової юридичної особи як суб'єкта цивільних правовідносин, а не майнової бази (Черевко, 2008; Шиткіна, 2009).

Спільною ж рисою всіх форм реорганізації є саме перехід майна юридичних осіб, що перебувають у процесі реорганізації, у порядку універсального правонаступництва. Саме наявність правонаступництва характеризує як реорганізацію в цілому, так і кожну з її форм та відрізняє її від ліквідації юридичної особи.

Приєднуємось до думку Я.І. Чайковського, що реорганізація є головним напрямком реформування банківської системи України, що має на меті підвищення фінансової стійкості, капіталізації, конкурентоспроможності та ресурсного потенціалу банків і формування оптимальної їх кількості (Чайковський, 2015).

Положенням Цивільного кодексу України передбачено, що злиття, приєднання, поділ та перетворення юридичної особи здійснюється за рішенням його учасників або органу юридичної особи, уповноваженої на це установчим документом, а у випадках передбачених законом – за рішенням суду або відповідного органу державної влади. Також зазначається, що законодавством може бути передбачено одержання згоди відповідного органу державної влади на припинення юридичної особи шляхом злиття чи приєднання.

Спеціальним банківським законодавством передбачено, що реорганізація банківських установ може здійснюватись за рішенням власників, шляхом злиття, приєднання поділу, виділення та перетворення. У статті 27 закону України «Про банки та банківську діяльність» перелічені умови за яких має відбуватись реорганізація банків.

Цікавим видається позиція викладена законодавцем в Стратегії Національного банку України щодо реструктуризації та реорганізації банків у стані фінансової скрути, що передбачає можливість примусову реорганізацію банків за ініціативою Національного банку України. Так відповідно до положень Стратегії у разі необхідності реорганізації таких банків Національний банк України надсилає їм лист-попередження з вимогою провести реорганізацію у відповідь на який комерційний банк має надіслати протягом 10 днів лист-зобов'язання з поясненням причин погіршення фінансового стану і доданням розроблених конкретних заходів щодо реорганізації. Впродовж 3 місяців комерційний банк має виконати вимоги Національного банку України щодо реорганізації та направити йому звіт Якщо банк не виконає вимогу Національного банку України щодо реорганізації протягом визначеного періоду, Національний банк приймає рішення про ліквідацію такого комерційного банку. Нажаль примусова реорганізація знайшла своє закріплення лише в межах Стратегії. Спеціальний закон у банківській сфері передбачає реорганізацію за ініціативою власників та за результатами процедури тимчасової адміністрації. Отже в зазначених правових актах наявні суперечності.

Вважаємо за необхідне, доповнити положення статті 75 глави 15 закон України «Про банки та банківську діяльність» можливістю надання Національним банком рекомендації, щодо реорганізації банку в разі віднесення його до категорії проблемних. Оскільки саме на цій стадії вже наявні проблеми банку у здійсненні своєї діяльності і реорганізація, як можливість покращення її оперативності та приведення у відповідність до вимог чинного законодавства, буде сприяти мінімізації настання негативних наслідків, оздоровленню банківської системи та підвищенню її стійкості.

Реорганізація банку за рішенням власнику здійснюється згідно із законодавством про господарські товариства за умови надання Національним банком України попереднього дозволу та затвердження ним плану реорганізації банку. Виключенням є реорганізація банківської установи шляхом перетворення. Законодавець обмежив час прийняття рішення стосовно реорганізації Національним банком України одним місяцем з моменту отримання заяви банку. Національний банк України може відмовити в наданні дозволу на реорганізацію банку в разі, якщо є достатні підстави вважати, що реорганізація загрожує інтересам вкладників та інших кредиторів і банк, створений у результаті реорганізації та/або банк, який не припиняється як юридична особа у результаті приєднання до нього або виділу з нього, не будуть відповідати вимогам щодо економічних нормативів їх діяльності, порядку реєстрації банків і ліцензування їх діяльності. Реорганізація банку на відміну від ліквідації банку, здійснюється з метою запобігання процедурі банкрутства, збереження потенціалу і основних засобів банківської установи, відновлення ефективної діяльності.

Таким чином ми бачимо, що Національний банк України виступає в цих відносинах, як орган публічного адміністрування та здійснює адміністративно-правове регулювання реорганізації банківських установ. Саме він в імперативному порядку надає дозвіл на реорганізацію або відмовляє у його наданні. Закон

України «Про банки та банківську діяльність» визначає початком реорганізації банківських установ саме затвердження Національним банком України плану реорганізації банку. Галузевими актами Національного банку України визначаються вимоги щодо Плану реорганізації, пакетів документів для отримання погоджень для капіталізації та ін. Таким чином шляхом прийняття нормативно правових актів Національним банком України здійснюється адміністративно – правове регулювання процесу здійснення реорганізації банків. Незважаючи на те, що рішення про реорганізацію приймається за ініціативою власників, саме Національний банк України, як суб'єкт владних повноважень дозволяє або відмовляє у втіленні цього рішення в життя. Завдяки чому забезпечується реалізація регуляторної функції адміністративного права.

В межах відносин, що складаються з приводу реорганізації банківських установ їх суб'єктний склад не обмежується лише Національним банком України. Так ще одним органом публічного адміністрування у цих відносинах може виступати Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Відповідно до норм закону України «Про спрощення процедури реорганізації та капіталізації банків» Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку залучається Національним банком України до процедури погодження Плану реорганізації якщо банк, що здійснює реорганізацію проводить професійну діяльність на фондовому ринку. Також відповідною комісією розглядається заява та документи, які подаються банком, що приєднується для зупинення обігу його акцій та інше.

Безумовно ще одним органом публічної адміністрації у відносинах реорганізації буде виступати Антимонопольний комітет України. В процесі здійснення реорганізації шляхом злиття чи приєднання може виникати небезпека погіршення економічної конкуренції та порушуватись законодавчо встановлені норми щодо концентрації суб'єктів господарювання, а отже необхідним є отримання попередніх висновки та/або рішення про надання дозволу на концентрацію від Антимонопольного комітету України. Так відповідно до пункту 10 ст. 2 закону України «Про спрощення процедури реорганізації та капіталізації банківських установ» Антимонопольний комітет України надає попередні висновки та/або приймає рішення про надання дозволу на концентрацію протягом десяти робочих днів з дня подання повного пакета документів (Закон України Про спрощення процедур реорганізації та капіталізації банків..., 2017).

Через значний вплив банків на стабільну економічну та ринкову ситуацію, а також через те що порушення регуляторних вимог під час здійснення реорганізації банківських установ можуть завдати суттєвої шкоди державі, суспільству та громадянам до відносин, що виникають у процесі реорганізації банківських установ публічною владою застосовуються метод адміністративно-правового обмеження. Який є системою нормативно зафіксованих типових способів та прийомів виявлення та запобігання формально визначених умов, які пов'язані з очікуваними порушеннями регуляторних вимог, що здійснюється за допомогою встановлених органами публічної адміністрації тимчасових чи постійних обмежень прав банківських установ. Так банківські установи самостійно приймають рішення про реорганізацію керуючись економічною та організаційною доцільністю, проте обмежені нормами закону, що змушують їх отримувати дозволи та погодження від різних органів публічного адміністрування.

Окремо на нашу думку слід зупинитись на капіталізації банківських установ. Так відповідно до статті 3 закону України «Про спрощення процедури реорганізації та капіталізації банків» банк має право здійснити капіталізацію за спрощеною процедурою за умови отримання на це дозволу Національного банку України. Попередня згода Національного банку України є підставою для банку, органів публічної влади та інших осіб вчиняти дії згідно з вимогами та у строки, визначені відповідним положенням. На цьому участь центрального банку у процесі регулювання капіталізації не завершується, який у встановлений законом строк приймає рішення про погодження набуття або збільшення істотної участі чи заборону набуття або збільшення істотної участі у банку. Національний банк України за результатами капіталізації здійснює погодження статуту банку у новій редакції.

Отже під час капіталізації та припинення діяльності банківської установи шляхом реорганізації наявні відносини що є об'єктом адміністративно-правового регулювання, суб'єктом яких будуть виступати такі органи публічної адміністрації як Національний банк України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку та Антимонопольний комітет України з однієї сторони та банківські установи з іншої з приводу отримання дозволів та погоджень.

Висновки. В процесі здійснення реорганізації банківських установ наявні відносини, що є об'єктом адміністративно-правового регулювання. Вони виникають між банком та органом публічного адміністрації під час здійснення ними своєї регуляторної функції, що реалізовується шляхом надання дозволів та погоджень. Органами публічної адміністрації виступають Національний банк України, Антимонопольний комітет України та Національна комісія з питань цінних паперів та фондового ринку.

Реорганізація банківських установ виступає для власників банків є одним із способів збільшення прибутків та оптимізації оперативної діяльності. Держава використовує реорганізацію банків, як одним із механізмів оздоровлення банківської системи та підвищення її стійкості. Для покращення якого, вважаємо за необхідне, доповнити положення статті 75 глави 15 закон України «Про банки та банківську діяльність» можливістю надання Національним банком рекомендації, щодо реорганізації банку в разі віднесення його до категорії проблемних.

Нормативним підґрунтям для здійснення адміністративно-правового регулювання є норми великої кількості законів та підзаконних нормативно-правових актів, у яких мають місце протиріччя. Одним із способів вдосконалення адміністративно-правового регулювання вважаємо систематизацію банківського законодавства, шляхом прийняття Банківського кодексу України, де один із розділів буде присвячене реорганізації банків.

Список використаних джерел:

1. Цивільний кодекс України : Закон України // Відомості Верховної ради України (ВВР).– 2003. – № 40-44. – С. 356.
2. Закон України Про державну реєстрації юридичних осіб , фізичних осіб- підприємців та громадських формувань // Відомості Верховної ради України (ВВР). – 2003. – № 30-32. – С. 263.
3. Закон України Про акціонерні товариства : Закон // Відомості Верховної ради України (ВВР). – 2008. – № 50-51. – С. 384.
4. Братусь С. Н. Субъекты гражданского права / С.Н. Братусь. – М. : Изд-во юридической литературы, 1950. – 367 с.
5. Суханов Е.А. Реорганизация акционерных обществ и других юридических лиц / Е.А. Суханов // Хозяйство и право. – 1996. – № 1. – С. 148–152.
6. Смагина И.А. Предпринимательское право: учебное пособие / И.А. Смагина. – М.: Омега-Л, 2007.– 128 с.
7. Васюренко О.В. Банківський нагляд : підручник / О.В. Васюренко, О.М. Сидоренко. – К. :Знання, 2011. – 503 с.
8. Про банки і банківську діяльність: Закон України // Відомості Верховної ради України (ВВР). – 2001. – № 5-6. – С. 30.
9. Стратегія Національного банку України щодо реорганізації та реструктуризації банків у стані фінансової скрути, схвалена постановою Правління Національного банку України від 01.12.1998 № 502 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0502500-98>.
10. Сіщук Л.В. Реорганізація юридичних осіб: теоретико-правові моменти / Л.В. Сіщук //Приватне право і підприємство. – 2015. – №14. – С.32-36.
11. Мартышкин С. В. Понятие и признаки реорганизации юридического лица: автореф. дис. на соискание учен. степ. канд. юрид. наук: спец. 12.00.03 «Гражданское право; семейное право; гражданский процесс; международное частное право» / С. В. Мартышкин. – Самара: Самарский государственный университет, 2000. – 26 с.
12. Черевко П. П. Створення юридичних осіб приватного права: дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00. 03 / Черевко Павло Павлович – К. : НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького, 2008. – 225 с.
13. Корпоративное право: учеб. для студ. вузов / под. ред. И. С. Шиткиной. – М.: Волтерс Клувер, 2009. – 312 с.
14. Чайковський Я.І. Реорганізація банків як напрямок реформування банківської системи України / Я.І. Чайковський // Наука молода. – 2015. – № 23. – С. 112–119.
15. Закон України Про спрощення процедур реорганізації та капіталізації банків // Відомості Верховної ради України (ВВР). – 2017. – № 21 – С. 241.
16. Андрущенко І.Г. Адміністративно-правові методи публічного регулювання злиття і поглинання фінансових установ / І.Г. Андрущенко // Право і суспільство. – 2015. – №2. – С. 136-140.
17. Закон України Про систему гарантування вкладів фізичних осіб // Відомості Верховної ради України (ВВР) – 2012. – № 50. – С. 564.

References:

1. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy [The Civil Code of Ukraine]. (2003). *Vidomosti Verkhovnoi rady Ukrainy (VVR) – Information of the Verkhovna Rada of Ukraine (IVR)*, 40-44, P. 356 [in Ukrainian].
2. Zakon Ukrainy Pro derzhavnu reiestratsii yurydychnykh osib , fizychnykh osib- pidpriyemtsiv ta hromadskykh formuvan [Law of Ukraine on state registration of legal entities, individual entrepreneurs and public associations]. (2003). *Vidomosti Verkhovnoi rady Ukrainy (VVR) – Information of the Verkhovna Rada of Ukraine (IVR)*, 30-32, P. 263 [in Ukrainian].
3. Zakon Ukrainy Pro aktsionerni tovarystva : Zakon [Law of Ukraine on joint stock companies: Law]. (2008). *Vidomosti Verkhovnoi rady Ukrainy (VVR) – Information of the Verkhovna Rada of Ukraine (IVR)*, 50-51, P. 384 [in Ukrainian].
4. Bratus', S.N. (1950). *Subyekty grazhdanskogo prava [Subjects of civil law]*. Moscow: Izd-vo yuridicheskoy literatury [in Russian].
5. Suhanov, E.A. (1996). *Reorganizatsiya aktsionerneyh obshchestv i drugih yuridicheskikh lic [Reorganization of joint stock companies and other legal entities]*. *Hozyajstvo i pravo – Economy and law*, 1, 148-152 [in Russian].
6. Smagina, I.A. (2007). *Predprinimatel'skoe pravo: uchebnoe posobie [Business Law: Study Guide]*. Moscow: Omega-L [in Russian].
7. Vasiurenko, O.V. & O.M. Sydorenko (2011). *Bankivskiy nahliad : pidruchnyk [Banking supervision: a textbook]*. Kyiv: Znannia [in Ukrainian].
8. Pro banky i bankivsku diialnist: Zakon Ukrainy [On banks and banking: Law of Ukraine]. (2001). *Vidomosti Verkhovnoi rady Ukrainy (VVR) – Information of the Verkhovna Rada of Ukraine (IVR)*, 5-6, P. 30 [in Ukrainian].
9. Stratehiia Natsionalnoho banku Ukrainy shchodo reorhanizatsii ta restrukturyzatsii bankiv u stani finansovoi skruty, shkvalena postanovoiu Pravlinnia Natsionalnoho banku Ukrainy vid 01.12.1998 № 502 [Strategy of the National Bank of Ukraine on reorganization and restructuring of banks in a state of financial difficulty, approved by the resolution of the Board of the National Bank of Ukraine of 01.12.1998 № 502]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0502500-98> [in Ukrainian].
10. Sishchuk, L.V. (2015). *Reorhanizatsiia yurydychnykh osib: teoretyko-pravovi momenty [Reorganization of legal entities: theoretical and legal aspects]*. *Pryvatne pravo i pidpriumstvo – Private law and enterprise*, 14, 32-36 [in Ukrainian].
11. Martyshkin, S. V. (2000). *Ponyatie i priznaki reorganizatsii yuridicheskogo lica momenty [The concept and signs of reorganization of a legal entity]*. *Extended abstract of candidate's thesis*. Samara: Samara State University [in Russian].
12. Cherevko, P. P. (2008). *Stvorennia yurydychnykh osib pryvatnoho prava [Creation of legal entities of private law]*. *Candidate's thesis*. Kyiv: V.M. Koretsky Institute of State and Law of the National Academy of Sciences of Ukraine [in Ukrainian].
13. Shitkina, I. S. (Eds.). (2009). *Korporativnoe pravo: ucheb. dlya stud. Vuzov [Corporate law: textbook for stud. universities]*. Moscow: Volters Kluver University [in Russian].

14. Chaikovskiy, Ya. I. (2015). Reorganizatsiia bankiv yak napriamok reformuvannia bankivskoi systemy Ukrainy [Reorganization of banks as a direction of reforming the banking system of Ukraine]. *Nauka moloda – Science is young*, 23, 112-119[in Ukrainian].
15. Zakon Ukrainy Pro sproshchennia protsedur reorganizatsii ta kapitalizatsii bankiv [Law of Ukraine on simplification of procedures for reorganization and capitalization of banks]. (2017). *Vidomosti Verkhovnoi rady Ukrainy (VVR) – Information of the Verkhovna Rada of Ukraine (IVR)*, 21, P. 241 [in Ukrainian].
16. Andrushchenko, I.H. (2015) Administratyvno-pravovi metody publichnoho rehuliuвання zlyttia i pohlynannia finansovykh ustanov [Administrative and legal methods of public regulation of mergers and acquisitions of financial institutions]. *Pravo i suspilstvo – Law and society*, 2, 136-140 [in Ukrainian].
17. Zakon Ukrainy Pro systemu harantuvannia vkladiv fizychnykh osib [Law of Ukraine on the deposit guarantee system for individuals]. (2012). *Vidomosti Verkhovnoi rady Ukrainy (VVR) – Information of the Verkhovna Rada of Ukraine (IVR)*, 50, P. 564 [in Ukrainian].